

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9. sz. alatt a könyvnyomdában. Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedvozmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Városunk költségvetése.

Rimaszombat város jövő évi költségelirányításáról a városi előjáróság már összeállította. Holnap közgyűlés elé kerül, hogy az végérvényesen döntsön felette. Számot tevő változás nem igen lesz rajta s azért már majdnem megállapítottnak is vehetjük.

De legyen bár végleg megállapított, vagy csak oly tervezet, mely gyökeres változás alá kerül, érdemesnek tartjuk arra, hogy — ha csak röviden is — foglalkozzunk vele.

A költségelirányzat első A) czimletét a szükséglet képezi, mert hiszen még a legkisebb ember háztartásában is a szükséglethez kell mérni a fedezetet s nem megfordítva.

Tudvalevőleg megdöglött a cigány lova is. mikor gazdája szükségleteinek kielégítése helyett a koplaláshoz akarta szoktatni.

Összes szükséglete a városnak az 1908 évre 237799 kor. 22 fillér, mely összegből a legjelentékenyebb rész a különféle tételk alatt szereplő személyi kiadásokra jut.

A szükségleti czimlet „II. Rendszeresítették“ rovat alatt fel van véve 61208 kor. 46 fill. a „IX. Rendőri kiadásokra“ rovat a) pontja alatt 14534 kor. 60 fill. a „X Gazdasági kiadásokra“ rovat a) pontja alatt 7795 kor. 10 fillér, összesen tehát 83538 kor. 16 fill. pedig ez összeg még nagyobb lenne, ha hozzászámítanók a II rovat 908 kor. kegydíját, a III. rovat 800 kor. fuvar, napi- és tiszteletdíját, a VII. rovat alatti utcák és terek tisztítási (utcaseprők fizetése) 1850 kor. összegét, a VIII. r d) pont 1532 kor. 50 fillér összegét (iparostanoneziskolai tanítók fizetése), g) pont alatti 200 kor f) pont alatti 300 kor. alatti tételt, a IX. r. alatt tűzoltók fizetésére felvett 3000 koronát.

Ezek mind személyi kiadások s így 92 ezer koronányi azon összeg, melyet Rimaszombat városi személyi kiadások czimén kiad silányul díjazott alkalmazottjainak.

TÁRCZA.

A Vepor ormán.

Gömör és Zólyom megye határán húzódik az a hatalmas, lapos hegyhát, amely messziről koporsó alakot mutat, közelebről egy nagy álló vadkan körvonalait tünteti elő, mintha a magasabb oldalán feje kissé kiemelkednék a tömzsi alak háta fölé. Azt mondják, tótul ezért nevezték el Vepornak, mert vepor vadkant jelent. (Régebben Vjepor volt a neve)

Ez a hegy magasságra nézve majdnem a második hegye Gömörvármegyének, mert az első, a Királyhegy vagy 600 méterrel mulja felül. A Fabova-Hola meg a Kakas pedig nem sokkal magasabbak a Vepornál. Pontosabban: a Királyhegy 1943 méter, a Fabova-Hola 1441 méter, a Kakas 1411 méter, míg a Vepor 1344 méter magas. Egyébként a Vepor a Rima jobb partján húzódó hegyekkel együtt nem tartozik a tulajdonképeni gömöri hegyekhez: a Szepes gömöri Ércbányához, hanem az Osztróvszki Vepornak, — amely a Magyar Ércbányához csatlakozik — kiegészítő része. A hozzátartozó hegyekben is találtak már arany- és rézérczet, régebben vasat is s így az elnevezésre némiképen méltó.

Ha az ember Rimaszombat felől a Veporra akar eljutni, háromféle utat választhat. Olyan lehet jutni Forgácsfalva felől, de magára Forgácsfalvára is nehéz elmenni s oda még szép ut a Vepor, a másik ut Tiszoloz felől, illetőleg a fogaskerekű vasuton Gömörvég és Fenyves felől visz oda a gömör-zólyomi határon, nagyon szép vadregényes ut lehet, de bajos vezetőt kapni. A harmadik ut Klenócz felől vezet, ez hosszú, fárasztó, de járt ut és utbaigazítást könnyebben kaphatunk erre felé.

Miután a klenóci tanítótestület derék tagjai nemcsak utbaigazítással, de magyaros vendégszeretettel is ellátták kis társaságunkat és szivesek voltak vezetni is utunkon, erre az útvonalra indultunk és nem volt okunk megbánni, mert amit láttunk és tapasztaltunk, az megérdemelte a fáradságot.

Jó, esőtani időt választottunk, amikor a hidegre

Rendőrcapitányának 1400 koronát ad, s a jogvégzettségi képzettséghez kötött árvaszéki előadói állást 1600 koronával honorálja, s erdő-tisztját hasonlóan 1600 koronával díjazza 20 évi szolgálata után is s a nagy elfoglaltságu árva-gyámot 1000 koronával.

Már most, ha csak 40 százalékkal emeljük fel e 92 ezer koronányi összeget, hogy a városi alkalmazottak méltányos díjazásban részesüljenek, lenne a személyi kiadás 128 ezer korona, s a pótdó 78 százalék.

Mit csodálkozunk akkor azon a horribilis összegben, melyet a magyar állam fizet alkalmazottjainak, ha ily czimén egy ily 6000 lélekszámú kisváros 90—120 ezer koronát, vagyis összes bevételének 38—46 százalékát kénytelen kiadni.

Az ezután következő legtekintélyesebb összeget 31780 kor. 26 fillér képviselik a terhelő adósságok kamatai és törlesztési részösszegei.

13371 kor. 58 fillér kell adókra s illetékekre, virágzó és magas nivón álló tanügye az állam jóvoltából csak potom 18817 korona 69 fillérbe kerül, azonban igen nagy az az összeg, melyet rozoga épületei javítására, tisztogatására s tűzkárbiztosítására fizet. 9500 korona van e czimén felvéve. Egy elbeszeredett pótdót fizető alany azt mondotta, hogy okosabb dolog volna ezeket a házakat, miat épületanyagot eladni, s a pusztá telkeket értékesíteni, mint 9500 koronát költeni rájuk.

Nekem meg az jutott ekkor eszembe, hogy mennyivel szebb volna a város kinézése, ha ezek az ormótlan épületek nem volnának benne.

A hány épülete a városnak, egyúttal annyi darázs-fészek is, melyek közt legesipősebb a vendéglő kérdése, pedig azt lehetne a legkönnyebben s a legcélszerűbben megoldani a mostani leányiskolának átalakításával.

Erre ugyan egy széles látókörű ember azt mondta, hogy az városházának lesz jó

Nem tudom, nem kicsinylette e, s nem gon-

fordult idő tartósabb derűvel biztatott bennünket, — de sajnosan kell konstatálnunk, hogy a katonamundér és harezjáték nagyobb vonzóerőt gyakorol ifjuságunk nagy részére, mint a természet örökifju bájai. Ezért volt a társaságunk kicsiny csapat.

No nem busultunk rajta. — Aki nem akar látni és tapasztalni, hát ne lásson, az az ő baja, nem a miénk! Rimaszombatból Nyustya-Likérig vonaton utaztunk, ott azután per pedes apostolorum, vagyis az apostolok lovain mentünk át Nyustján s a Rima középső ágát követve, egy óra alatt Klenóczra értünk. A Rima vize három fő ágából ömlik össze. Az első a Rimóca, amely Kokova felől önti vizét Rimbánya felé, a másik az igazi Rima, amely a Vepor oldalán 2 forrásból ered, a harmadik a Rimava, amely Tiszoloz, illetőleg Gömörvég felől rohan át a sziklás mederben kristálytisza vizével. A katonai térképek legalább így nevezik a három fő ágat és régebben bizonyára így hívta a nép is, manap azonban csak a Rimóca és Rima név divik, a Rimavát csak Rimának nevezik, nem igen hallható a néptől.

Klenócztól a Veporig nagy utat kell bejárniuk. Vezetőink 5—6 órára becsülték az utat, de utközben némely asszonyemberek azzal ijesztették az ifjuságot, hogy van az 12 órai gyalogut is.

De hát jobb előbb, mint később, a leghosszabb ut is hamarabb véget ér, ha hamarabb kezdjük, a minthogy a leghosszabb kolbász is elfogy egyszer, ha mindig eszik. Délután 3 óra előtt neki indultunk s áthaladtunk Klenócz nagyközségén, amely Rimaszombatnak is beválnék a nagysága miatt, ha úgy volna építve és kövezve, mint a mi megyei fő- és székvárosunk.

Innen a Rima mentén vezet az ut Feketepatakig, azontul 2 oldalról 2 ágban esőrgedez le a Rima vize. Mi a jobb oldali ágat követtük, hogy tovább lehessünk a völgyben, bár ez a hosszabb ut.

Nemsokára elérkeztünk a Borova tövéhez, amelynek hatalmas erdőségeiben nemrég medvére vadászott az urali társaság és mivel az egyik medve sebet is kapott, hát Klenóczon kidobolták, hogy nem bátorságos a Vepor felé járni az erdőt. No de annak már egy pár hete múlt, azóta kiheverhette a maczkó sebeit s ki tudja, hol

dolta e egyúttal azt is, hogy ki kell építeni, bővíteni e czéltól?

Szerintem vendéglőnek, szállodának alkalmasabb helyet ennél az egész városban sem lehet találni.

Ott van mellette a patak, mely befedve minden szemetet, gazt, elvihet onnan még a vízvezeték megkészítése előtt is.

Van tágas nagy udvara s van előtte egy nagy szép tér, melyet egész az utig fel lehet vendéglői czelokra használni.

A legforgalmasabb hely — közel a vasuti állomáshoz, a város legszebb pontján.

De hagyjuk el! Kinézték ezt már postának vagy városházának, hogy a legmesszebb legyen e mindenkire szükséges két intézmény a város legtöbb lakója részére.

Utca, terek tisztítására, utak, kutak, hidak, gátak karbantartására 10039 kor. 2 fillér van felvéve a VII. rovás alatt, s 615 korona a XII. rovás alatt. — Bizonyosan számot vetett az előjáróság a viszonyokkal s úgy alapította meg e tételt, hogy elegendő legyen.

Részemről e czimén semmi összeget sem tartok nagynak, mert a tisztaság nem kevésbé szükséges, mint a harapás kenyér s hogy az egészségügyre mily hatással van az, ha őszszel, télen, sáros időben vagy télviz idején egész napokat van az iskolás gyermek vizes lábbeliben az iskolában, azt megmondhatják azok, kik figyelemmel kísérik a megelőző év tapasztalatait s tudják, hogy ennek következtében hányszor kellett az iskolákat bezárni hurut, köhögés és járványos betegségek miatt.

Sáros, nedves lábbelikben járunk iskolába, hivatalba, minden dolgainkra, még a másvilágra, akarom mondani a temetőbe is, mert még egy jó sor utca nincs járdával ellátva.

Ez évben e tekintetben sok történt, jövőre fel van véve az Andrassy-ut, a Temető-ut s a Tamásfali-utca járdával való ellátása legalább

nyalogatja azóta a mézet vagy a málnát, mert nagy inyencz ő kelme.

Elhagytuk azonban a Rimát is s egy patak medrén igyekeztünk fölfelé, amelynek a tót neve sötét vizet jelent, azt mondják, hogy ha egyedül, csendesen bandukol erre az ember, láthat szarvast vagy vadkant, amint kijönnek a sűrűségről inni, megujultak itt a medvétől való ijedelmek is és összebb húzódott a társaság, de egyéb élő lényvel nem találkoztunk, mint egy szénegőt feleségével, aki a kis lánykáját vitte a hátán. Innen kasszalókon át felkapaszkodtunk a hegyhátára, nem kis küzdelmével némely gyakorlatlan hegymászóknak, — a gyakorlatosabbja is csak úgy lihegett belé — de nem lehetett soká várni, lemenőben a nap s még majd egy órai ut a Vepor alján lévő vadászlak.

Innen kezdve a bükk- és nyírfák kezdtek helyet adni a fenyőknek, de az ut már nem annyira fárasztó, meglehetősen egyenletes, csak itt-ott emelkedik egy kissé. A Vepor pedig ott sötétlik előttünk olyan közelségben, hogy azt hisszük, mindjárt rája lépünk, pedig még az alját is akkor értük el, mikor egészen beesteledett, aminek az volt a legvilágosabb jele, hogy közeledtünk a szomszédos kolesnyában gyertyát gyújtottak. Kolesnyának nevezik itt Klenócz táján a fából összerótt mezei lakot, amelyben a földműves gazda családostul kint lakik a hegyen és nagy szorgalommal műveli a földet, amelyről szeptember elején vagy a végén arat. Tenyésztenek itt szarvasmarhát és hosszugyapjas magyar juhót, ugy. hogy itt a hazája a turónak, sajtnak.

A kolesnyához érkeve láttuk, hogy a gyertyafény a mi tiszteletünkre villant ki és egy istállólámpásból ragyog elő egy tisztességtudó bockoros tót ember kezéből, aki az előre küldött cselédétől megtudva érkezésünket, várt bennünket és nagy nyírott fehér kuvasza is barátságos csabintásokkal ugrált előttünk. Fölvezetett bennünket a fenyvesen keresztül a vadászlakba, amely vagy 200 lépésre lehetett s ott ajtót nyitva, tüzet rakott a kandallóba, amelynek barátságos fénye és melege ujra föllélekítette a kissé elszonytyolodott, fáradt csapatot. Kiderült, hogy ezt a tisztességes földműves és pásztor embert azért tartja itt a rimamurány-salgótarjáni társu-

papíron, mert úgy látom, e czimen 1907-re is volt már jóváhagyott kölcsön s még se történt semmi. Mért maradt más évre?

Gazdasági kiadások czimén 25804 kor. 88 fillér van felvéve.

A gazdasági kiadásokat jövedelmező kiadásoknak gondolom, s éppen azért nem tudom, mit keres itt a szegények intézete részére felvett 60 hekt. feles buza, melynek úgy látszik nem találnak helyet a költségvetésben, mert idehozzátalát azzal indokolják, hogy eddig a II. tétel alatt volt felvéve. No hát ott jobb helyen is volt. De hát miért nem teszik a XI. tétel alá, a hova való is és a hol a szegényintézet szükségleteire 631 kor. 60 fillér fel is van véve.

Hogy az előre nem láthatókra miért van felvéve 8461 kor. 93 fillér, mikor az indokolás az, hogy „tapasztalat szerint“ azt is bajos megérteni. Ha „tapasztalat szerint“, akkor írják ki, hogy mire kell „tapasztalat szerint“ s ne mondják azt előre nem láthatónak, a mit „tapasztalat szerint“ tudnak.

Vegyének inkább fel rendelkezési alapra egy összeget elszámolás kötelessége alatt.

Nézzük most a fedezetet, s keressük, hogy vannak kihasználva a város jövedelem forrásai? Vajjon kinek lesz nagyobb az érdeme: a végrehajtónak-e, a ki behajtja a pótdót, vagy a város gazdasági ügyeit viselő előjáróságnak, mely gyümölcsötlet a városi vagyont?

E czimlet alatt az első tétel 18291 korona 55 fillér készpénzmaradvány az 1907. évről.

Hogy miért van ez így, honnan van, kell e ennyi készpénznek lenni a kasszában vagy nem, — nem keresem. Ehez nem értek s ezért át is térek a következő tételre, mely az ingatlan vagyon jövedelmét 96889 korona 14 fillérben tünteti fel.

Ezek mind megállapított tételek, melyeken egyik évről a másikra változtatni nem lehet.

Itt csak két tételt kifogásolok. Még pedig a káposzta- és rászföldek haszonbérleti rendszerét, melyet már ma kicsinyesnek tartok a város s főlőlegesnek a lakosság szempontjától.

Ez kiváló kerti művelésre alkalmas talaj, — úgy kellene felhasználni, egy részét pedig a tamásfalvai ut mellett telkeknek átalakítani, s úgy értékesíteni.

A másik a leányiskola alatti pinche bérlete.

Erről az 500 koronáról egyszerűen le kellene mondani, s nem engedni meg, hogy a pinchehasználat 500 koronáért elcsúfítsa a szép Tompa teret, annál is inkább, mert hiszen úgy is csak kell valamit csinálni ezzel az épülettel, még ha városháza és posta lesz is és nem vendéglő.

Az értékpapírok kamatából, vásárbérletből s egyéb jogbérletekből bejön összesen 25246 korona 28 fillér.

A tőkék s részvények jövedelme 5289 kor. 01 fillért hoz s térítvények czimen 11522 kor. 69 fillér bevétel van elszámolva, vegyes és rendkívüliekből pedig 35047 kor. 41 fillér s így az összes fedezet 192286 kor. 08 fillér.

Ebből a beosztástól látjuk, hogy a város

jövedelme ingatlanok s jogok bérletéből, tőkék kamataiból s egyéb aprólékos más bevételekből kerül ki.

A bevételi források tiszták, mert mind világos, legtöbbnyire szerződésen alapuló tételekből kerülnek ki azonban a bevételi források részletezése nem elég világos, nem elég szerencsés. Majdnem olyan, hogy az egésznek az lehetne a czime, hogy „Vegyesekből“.

A fedezeti részt követő mérleg következőleg összegezi az elért eredményt:

A) Szükséglet . . . 237799 kor. 22 fillér.
B) Fedezet . . . 192286 kor. 08 fillér.

Hiány: 45513 kor. 14 fillér,

s e hiány fedezetére javasol 103840 korona 38 fillér állami adó után 43% községi pótdót, 44651 korona 38 fillér s 6155 korona 59 fillér földadó után 14% mezőőr-bér pótdót 861 kor. 78 fillér, összesen 45513 korona 14 fillér összegben.

A költségeloirányzat végül feltünteti az 1907. évi január 1 én levő vagyoni állapotot.

E szerint volt a városnak:

1. Jövedelmező ingatlan vagyona . . . 1563614 24 kor.
2. Jövedelmező ingó vagyona . . . 530787 77 kor.
3. Nem jövedelmező ingatlan vagyona 134706 — kor.
4. Nem jövedelmező ingó vagyona . . . 36496 67 kor.

Összesen: 2265604 08 kor.

értékben, s volt az összesen 503000 koronás kölcsönből 499386 korona 52 fillér fennálló adóssága, mely a volt középso malom 36000 koronányi bekebelezett összegével együtt 535386 kor. 52 fillért tévén ki, 1730217 korona 56 fillért tesz ki a tiszta vagyon.

E vagyon mindenestre jelentékeny, de jelentékeny a város lakosságának életrevalóságában levő erkölcsi vagyona is, mely minden megterhelhetetlenül bírja viselni a 43% os pótdó 45 ezer koronányi terhét.

A jövedelmi források bedugulásáról azért szó sem lehet, s így a gyorsabb tempóban való haladástól nem kell irtózn.

Vízvezeték, csatornázás, jobb világítás, kényelmes, egészséges gyalogjáró, minden utcában vásárcsarnok, modern vendéglő, nagyobb rend és tisztaság az utcákon, a városi fürdőnek kibővítése és gőzfürdővé alakítása, s még több ilyenek, melyek az egészségre, izlésre, napi szükségletre vonatkoznak, bőven helyet foglalhatnak, vagy a költségvetés tételeiben vagy a városi előjáróság gondoskodásában s ha némelyek másban nem, erkölcsi támogatásában.

El az Erzsébet-térről, a templomok közvetlen szomszédságától a nagyméressel, a korcsmák korcsmájával s az ezt körülvevő dologkerülő cigányesapatokkal, el azokkal a dombokkal, építészeti törmelékekkel, melyeket a tavasz óta tartogatnak ott az élelmes építési vállalkozók, el minden piszokkal, minden rendtelenséggel, hogy a bejövő idegen már első pillanatra lássa, hogy nem Marokkó, hanem Gömörvármegye székvarossába jutott, a rendezett t. Rimaszombat városba, mely nemcsak czimében, de jellegében is viseli a rendezett jelzőt.

Ezeket mind nem láttam a költségvetésben,

de drága a fuvar. Csak Klenőczra bevinni négyszer annyiba kerül, mint az ára.

Elérkeztünk a sziklák alá s azok alján haladtunk, mintegy óriási vár falai alatt. Micsoda gigászok építhették ezeket a 100—200 méter magas egyenes falakat s a rajtuk kiemelkedő tornyokat. Vagy úgy tódult föl ez a tömeg egykor forró, olvadt kecsonya gyanánt a föld mélyéből, áttörve a fölötte levő rétegeket? Impozáns látvány volt jobbra a szédítő meredek sziklafal, balra meg az őserdő százados fenyői, amelyek alatt a gyepet hatalmas páfrányszőnyeg alkotta. Az lehet ám még csak a nagy ur, a kinek „legyen“ szavára, szemöldöke egy intésére ilyen gigászi tömegek létre jöttek! Pedig ez csak egy vakondok turás az egész műhöz viszonyítva.

A sziklafal azonban véget ért s mi a hajlásban fölfelé kapaszkodtunk vagy 40—50 méterre olyan uton, amely arra emlékeztet, mikor a szepesbélai hegyek szikláin egykoron havasi gyopárt szedtem és a lábam alól kicsuszó kő a másvilágot juttatta eszembe. Végre is fölértünk s onnan már szelidebb lejtő vezetett a sziklormok tetejére, de előbb mogyorónagyságu fekete áfonya kínálgatta magát a sűrű kis bokrokon. A sziklatornyok tetejéről pompás látvány tárult elénk. Ott állott keleten és délen a naptényben fürdő Gömörvármegye hegyes-völgyes tájéka. Legközelebb látszott az Osztra és a Szinecz, mindegyik 1000 méter körül járó tekintélyes orom, de innen elnéztünk a fajták fölött. Rimaszombat is épen a Szineczen átnézve tűnt elő ködös völgyéből, tulrajta lehetett látni a Bükköt s délre a Mátrát. A szomszédban látszottak a tiszolci, murányi hegyek, de a Kakas, meg a Fabova Hóla jól kiemelkedtek a többi közül, a Királyhegynek csak a teteje látszott a környező hegyek közül. Hát még észak felé! Ott ragyogott egy tiszta fehér hóval takart hegység, amelyben a Magas-Tátra jól ismert csúcsait láthatuk, nyugat felé a lipitói és zolyom-turóci határhegyeken is hó fehérlött, pedig csak szeptember 7-ikére járt az idő s a Vepor alján, ott lent a tanyán most kezdék meg az aratást de van még zöld vetés is, amely csak a hónap végére ha megérik.

A sziklára lélvén még egyszer végignéztük a tájéket s gyönyörű volt a veporaljai hatalmas erdőség, a

talán nem is tudnám szám szerint hol kellene feltüntetni.

De találnám bár akár hol, csak ott ne, a hol most vannak vagy nincsennek.

Ezekről eltekintve vagy mindezeket figyelembe véve — hogy parlamenti nyelven fejezzem ki magamat — részemről a város vezetősége iránt bizalommal viseltetem s a költségvetést általánosságban elfogadom. *Nem képviselő.*

Rimaszombat—cserepesi vasut.

A Rimaszombat—cserepesi h. ó. vasut bejárása két napra, vagyis szeptember 18. és 19. ikére volt kitzúve. Az első napra, vagyis szeptember 18. ikára Rimaszombat r. t. város, továbbá Rimatamásfalva, Magyarhegymeg, Dúsa, Guszóna és Osgyán mint érdekelt községek voltak beidézve.

A hivatalos eljárás azzal kezdődött, hogy *Bornemisza* László alispán a vármegye közönsége nevében beható tárgyilagossággal nyilatkozott a tervezett vasutvonal kiváló közgazdasági fontosságáról és szükségességéről, majd dr. *Kovács* László polgármester Rimaszombat városnak a tervezett vonalvezetéshez való ragaszkodását indokolta.

Ezek után *Korányi* Kálmán műszaki tanácsos részletesen ismertette nagy gonddal megrajzolt *Szesztay* László műegyetemi magántanár által benyújtott tervek, melyeket aztan a kulturmérnökség, az államépítészlet, a vasuti felügyelőség, az üzletvezetés, a közigazgatási hatóságok s a vonalvezetés által érdekelt vettek bírálat alá.

A vonalvezetés iránt valamennyi érdekelt község megkérdetve, kivétel nélkül annak a tervezett módon leendő kivitele mellett nyilatkozott. Guszóna község szeretne volna, ha a vonat jobban megközelíti, de az ebből származó vonal meghosszabbítás folytán előálló tetemes költségek miatt ez az óhajítás teljesíthető nem volt, a többi községek a feldek, rétek lehető kimévése s az állomások czélszerűbb elhelyezése s az utak megfelelő módosítása iránt terjesztettek elő kérelmeket, melyek legnagyobb részben teljesítettek is. Az eljárás a legrészletesebb tárgyalás után este 6 órakor ért véget.

Másnap, vagyis szeptember 19. ikén az egész bizottság Cserepes községbe kocsizott, hová a többi érdekelt községek, nevezetesen Susány, Fazekaszaluzsány, Cserepes és Nagyszuha voltak beidézve. Az eljárás itt is azzal vette kezdetét, hogy *Bornemisza* László alispán az építendő vasut fontosságát tárta fel, különösen a Szuhavölgy agyagiparára gyakorlandó jótékony befolyása tekintetéből, mely hivatott helyről jövő nyilatkozat láthatólag megnyugvást keltő bizalmat ébresztett az érdekeltekben a tervezet iránt. A más irányú érdekeltég által erősen inspirált kedélyek lassan lecsillapodtak, a tekintélyes okos felvilágosításai elozlították az érdekeltek lelkében mesterségesen felhalmozott aggodalmakat s a kölfömben igen értelmes és világot látót Szuhavölgyi érdekeltég kezdte belátni, hogy a mit neki a közért önzetlenül fáradozó emberek hoznak, az rossz nem lehet.

Az állandóan nagyon is élénk mederben folyt tárgyalás eredménye lett aztán, hogy a vonalvezetés által leginkább érdekelt községek megállapodtak abban, hogy a vasut ne vezessék ki egészen Cserepesig, hanem e helyett Fazekaszaluzsánytól Poltárig építtessék ki. Szerintünk is ez a helyes, mert így a tervezet nem lesz zsákvasut, hanem alkalmas lesz a Szuhavölgy érdekelt minden irányban szolgálai. Ebbe a Cserepes és Nagyszuha községek is bele nyugodtak, mert így vasutjuk is lesz s réjük épségéről sem kellett lemondaniok. A hivatalos eljárás után, mely délután 1 órakor ért véget, a bizottság *Biess* Elemér cserepesi földbírtokos vendége volt, hol megebédelvén, a Budapest felé igyekvők 3 órakor Poltárra kocsiztak s onnan mentek tovább vonaton, a bizottság többi része pedig délután 5 órakor ért haza Rimaszombatba.

magasból úgy látszik, mint a hegyeken-völgyeken végig terített pompás belyhos szőnyeg, amelynek redőit többnyire a sötétzöld fenyő lombjai alkották, de a völgyek felé tarkaság gyanánt a bükk világosabb lombzata vegyített belé enyhább színeket. Klenőcz felé még egy Vepor forma alacsonyabb hegyhát látszott, azon vannak az Oitárkó nevű sziklacsompók, de erdő közepén.

A zolyomi oldalra barlangok vannak s azokban a medvék laknak. Haddan még rablók tanyája volt itt. — Sokat regálnak Jánosik vezérről, akit Mária Terézia korában elfogtak.

Átmentünk a Vepor alacsonyabb, lankás déli oldalára is, ahol sok vörös áfonya terem a jékora mezőn. Innen délfelé átellenben látszott Forgácsfalva, az 1000 méternél magasabbban fekvő helyesg szántóföldektől környező, nyugatra pedig a zolyomi, honti és barsi hegyeségek ormai meredeztek, a távolabbiak halaványrékbe olvadozva.

De a visszatérés órája közelg, még egy bucsupillantás s az őserdőn keresztül leereszkedünk a vadász-lakhoz, onnan pihenés után a kolesnyához, ahol jól tartanak édes és savanyu zsendiczevel. — Jó ital ez, amely a sajt készítésnél áll elő s az utóbbi hosszú időn át erjed. Lassan, több pihenővel a hegyháton ereszkedünk le oda, ahol a két Rima összefolyik. Feketepatakon igaz magyaros vendégszeretettel vár az ebéd, de talpunknak is jól esik a pihenés. Még egyszer megnézzük a Veport, amely Klenőcz felé eltűnik előlünk a hegyek mögött, a melyeknek oldalain a község népének jelentékeny része kolesnyákban tanván.

Klenőczről Nyustyára gyalogolunk — az ifjuság vig nótával ütemre lépdel, pedig első napon 6 órai, a másodikon 9 órai gyalog utat tett a hegyeken, de kellő pihentetések megszakításával.

Nyustyáról a vonat hozott haza s ha azóta meglátjuk a Vepor vadkanhátu alakját a kéklő égen, halaványan, elmosódva, mindig eszünkbe jut az az idő, a melyt ott töltöttünk a rengetegben, feut az ég szabad légjét szíva, a gyönyörű kilátásban elmerülve, ott — a Vepor ormán.

Horváth Zoltán

lat, hogy ezen a tájon fölügyeljen és a vadászlakot is gondolja. Különböen ő is tudott a medvéről, de az ő tudósítása a medvét igen jámbor, szelid állatnak mutatta be, mert a közeli napokban a tisztáson legettette juhait, s a medve elő őt az erdőből és — megnézte a juhokat, aztán megfordult és visszament a sűrűbe. Bizonyára jól lehetett lakva ő maczkósága, ilyenkor édesség is van elég, ki fanyalodnék most fagygyus birkahusra?!

Az éjj azonban beállt, a vacsora elkészült abból, amit a medve megvetett. — Van a vadászház egyik szobájában rendes takaréktűzhely, ott mindent meg lehet főzni, sütni

„Majd a földre hintik a zizegő szalmát, s átveszi egy tücsök csendes birodalmát.“

Könnnyű ezt Arany Jánosnak szép költeménye végén elmondani, de sem ő, sem a csendes birodalmát átvenni készülő tücsök nem számolt avval, hogy diák is van a szalmán s a diák, ha első éjjel idegen helyen van többet magával, kötelességének tartja minden kopóságot és viczet azon az éjszakán kitalálni, hogy lehetetlen legyen aludni. Én már sok év óta ismerem a diák természetrajzát hát nem is nagyon akadtam fenn rajta, — hanem egy-két óránál többet nem alhatott senki, azt a keveset is csak úgy jóval éjjel után.

Hajnaltól kinn a tisztáson a forrásnál megmosakodtunk, a forrásról kiderült, hogy a Rima egyik forrása s csakugyan az a tipikus Rima iz érzett rajta, amit az ember el nem felejt, ha egyszer ivott belőle.

Raggelzés után napfölkeltkor neki indultunk a Vepornak, de nem ám egyenesen, ahol toronynál magasabb sziklafalai kandikáltak elő, hanem oldalt kerülve a hegyhát lejtőjén a gömör-zolyomi határon, ahol a fák közt vagy 2 méter széles ut van. Itt van egyuttal a társulati és kincstári erdők határa, a társulati Gömörben, a kincstári Zolyomban terül el. A jökedvű fiatalság egyik lábával Gömörben, a másikkal Zolyomban igyekezett járni kuriózum kedvéért s itt könnyen tarthatta. — Havert az erdőben annyi korhadtt faág, ledőlött törzs, hogy a mennyi mellett elmentünk, elég volna egy háztartásnak egész télre, de itt nem bántja senki, pedig olcsó a fa,

A bejárásom következők vettek részt: A kereskedelmi miniszterium képviselőiben *Szűcs Andor* min. titkár elnök, *Korányi Kálmán* műszaki tanácsos; — A földmívelési miniszterium képviselőiben *Hecza Kálmán* m. kir. mérnök; — A főfelügyelőség *Finály Lajos* biztos; — A es. és kir. hadügyet *Horváth Kálmán* vezérkari százados képviselte; — Gömör- és Kishontvármegyét *Bornemissa László* alispán képviselte; — A közg. bizottságot *Juraskó Jakab* műszaki tanácsos, *Máriássy Gyula* és *Osváth Dániel* főszolgabírák; — A máv. igazgatóságát *Straner Kálmán* mérnök és *Erdélyi Frigyes* fogalmazó; — A forgalmi főnökséget *Zavabni Gyula* ellenőr; — Az érdekelt községeket: Rimaszombatot dr. *Kovács László* polgármester, *Molnár József* ügyvéd, *Dusa* és *Gusznó* községeket *Hámos Aladár*; — ott voltak még: *Sesztay László* mérnök (építész), *Gedeon János* főmérnök, az osztálymérnökség és *Schulhof Pál* ellenőr állomásfőnök.

Közös konyhát.

Közös és olcsó konyhát mielőbb. Ez most a jelszó mindenütt, hol az emberek a családok komolyan veszik az életet és nemcsak máról-holnapra akarnak élni, de egy állandó, szolid megélhetési existenciát akarnak maguknak biztosítani.

A politikában gyorsan keletkeznek viharok, melyek gyors változást idéznek elő és támadnak útközli pontok, melyeknek csucesai könnyen töredeznek le. Nem úgy azonban a békés és lusta társadalomban, hol inkább az önzés, az egyéni hiúság és érdek tartja hatalmában az embereket.

A társadalmi eszmék rendszerint szűk és szegényes bőségekben születnek s sokszor csirájában már azért is, mert nem egy Crózus, vagy nem egy hangadó egyéniség agyában fogamzottak meg — elfojtának. És ha mégis hódítani képesek, lassu hullámmal kezdenek terjeszkedni és sok küzdelem árán tudják az embereket a haladás hajójába, sokszor drágán felvenni.

Ne menjünk messzire, csak maradjunk idehaza és tekintsünk vissza a múltban alkotott társadalmi intézményeinkre. Mit tapasztalunk? Azt, hogy ma már számtalan jótékonyasági és kulturális egészségügyi intézményeink terjesztik szét sugarukat, melynek melegeben mily jól esik sütkérezni, de mennyi sok küzdelem és üres tanácskozás után voltunk azt képesek megalkotni.

Hogy közben említsünk egyet, a legfájdalmasabbat: — ma holnap negyedszázados ünnepét üljük a szinpártoló egyesület megalkotó bizottság működésének, mely ennyi idő alatt csak annyira tudott haladni, hogy elnöke, tagjai és kidolgozott alapszabályai változtak, de a hiúság az egyesület megalkotását minden időben megtöri.

Mily jól esik tehát halálnunk és észlelnünk, hogy van mégis egy kérdés, mely korát megelőzte és ország-szerte hirtelen nő, mint a lavina és hódít: mint a feminizmus.

Ez a közös konyha létesítésének kérdése.

Alig egy fél éve, hogy megalakult a *nagybecskereki* közös konyha s ma már *Temesvár*, *Nagyvárad*, *Arad*, *Miskolc*, *Igló* és rövid idő alatt *Rimaszombat* is felírja nevét az uttorok listájába.

Lelkes hölgyeink voltak azok, kik elkeseredve a cseléd-mizériák és türelhetlen piaci árak drágassága miatt, felvetették az életre való eszmét, ami a kiadásokat viselő férjeknek is megtetszett, s a történetek után egész biztosra vesszük közös konyhák létesítését.

Ily körülmények között bár már egy pillanatra sines kétségünk ez életre való eszme megalkotása körül, mégis felhívjuk közönségünket az ügy pártolására és tömörülésre.

Mult számunkban kértük fel az érdeklődőket a f. hó 18-án tartandó értekezletre való megjelenésre, melynek eredményéről a következőkben számolunk be:

Az értekezlet a jelzett napon, folyó hó 18-án nagy érdeklődés mellett a rimaszombati takarékpénztár tanács-termében meg is tartott. Körülbelül 50 en jelentek meg az értekezleten urhölgyek és urak vegyesen — A megjelentek korelnökké *Fábrý János* kir. tanácsos, nyug. főgimnáziumi tanárt, tollvezető jegyzővé pedig *Komáromy István*t, lapunk felelős szerkesztőjét választották. Elnök ismertette az értekezlet tárgyát és a közös konyha előnyeit.

A kérdéshez, mely általános tetszéssel fogadtatott és gyorsan hódított, számosan hozzászóltak és annak eredményeként örömmel jelenthetjük, hogy az értekezlet egyhangulag kimondotta a közös konyha mielőbbi létesítését. Nyomban megalakította a szervezőbizottságot, melynek elnökévé: *Kern Adolfné*, tagjaivá pedig: özv. *Bánhidý Istvánné*, *Loysch Ödönné*, *Madarász Pálné*, *Mészáros Istvánné* (törvényszéki bíróné) özv. *Terhes Pálné*, *Samarjay Jánosné*; *Gaál Emil*, *Madarász Pál*, *Mersicz Ignác*, *Törköly József*, *Szűgyi Zsigmond*, *Zachar Gusztáv*, titkárrá pedig *Komáromy István* választották meg.

A szervezőbizottság megbízatást nyert, hogy annak elnöke *Kern Adolfné*, *Gaál Emil* és *Komáromy István* rövid idő alatt tekintsék meg a *nagybecskereki*, esetleg más közös konyha vezetését és kezelését s eljárásuk eredményéről egy kidolgozott alapszabály tervezettel együtt már 20 nap alatt jelentést tegyenek az összehívandó alakuló közgyűlésnek.

Ugy értesülünk, hogy a kiküldötték még e hó folyamán eleget fognak tenni a megbízatásnak és mielőbb befognak számolni eljárásuk eredményéről.

Üdvözljük, melegen üdvözljük lelkes és agilis hölgyeinket és sok szerencsét kívánunk üdvös munkájukhoz!*)

*) Egy terv jutott eszembe. Hölgyeinknek ez ideig még minden sikerült. Bizzuk rájuk a szinpártoló egyesület megalkotását is. Hátha ez is sikerülni fog nekik. — Szerk.

Templomszentelés Sajóléárdfalván.

Az 1757-ben, József császár „törvényi parancsa” engedélye folytán épült lénárdfalvi 120 esztendő kálvinista fatemplom romba dől.

Most új helyen, új templomot emelt a hívők buzgóssága. Szép, minarettszerű tornyából messze hirdeti a mindnyájunk kincsévé vált lelkiismeretiszabadságot s hívja új oltárhoz a hitben megújulni vágyó lelkeket.

A felavatás szeptember 15-ikén magasztos ünnepség keretében folyt le.

A felszentelő püspökhelyettes: *Csabay Pál* gömöri egyházmegyei esperes *Dusza János* hanvai lelkész, küldöttség élén fogadta a bányarévi vasuti állomáson, honnan négylovas fogaton, mintegy 60 tagból álló lovas bandérium kíséretében vonult a hosszú kocsisorból álló díszmenet Lénárdfalába, ifj. *Darvas* és *Tornallyai* vezetésével.

Itt az iskola udvarán a falu fehér ruhába öltözött szüzei fogadták a főpapot s *Juhász László* megválasztott új hanvai pap tartalmas, meleg hangú beszéd kíséretében mondott „Isten hozottat”. A leányok pedig gyönyörű fehér csokrot nyújtottak át a nagytiszteletű ur felesége önagyságának.

Tíz órakor elcsendült a harang harmadszori hívó szava.

Az iskola udvarán felállott a messze vidékről összgyülekezett ünnepelő sereg.

S élén az esperessel s jelenlevő palástos papokkal megindult a menet az új templom felé.

Száz meg száz ajakról hangzott fel a magasztos zsoltószövege hangja:

„Örül mi szívünk, mikor ezt halljuk:

A templomba megyünk . . .”

Talán nem volt szem, melyet könybe ne borított volna a meghatottság, nem volt szív oly fásult, nem lélek oly rideg, melyet el ne fogott volna a felemelkedettség íblete.

A templom ajtóban megállt a menet, az egyház gondnoka által adta a templomkulcsot az esperesnek, kérve, hogy nyissa fel, szentelje meg az ur e hajlékát s adja át a hívők oltárának.

Az esperes átvéve a kulcsot, rövid szavakban méltányolta az egyházhívek áldozatkészségét, igaz hittségét — s a templomot felnyitotta.

Góthikus stílusban épült, igazán szép kis templom tárult fel a beözönlők előtt, amely hivatott arra, hogy az egyházi buzgósságot a hívőkben állandóan ébren tartsa.

A papok a megterített urasztala körül, a felszentelő püspökhelyettes két paptársával a papi székben helyezkedtek el — a kórus a karzaton . . . s a beözönlő népek szízei rövid időn, minden legkisebb zugát a templomnak betöltötték.

Azután felhangzott az áhitat éneke:

„Ime bejöttünk nagy örömmel,

Felséges Isten a Te templomodba! . . .”

Utána megjelent a szószéken *Csabay Pál* esperes s felszentelő imájával vitte a lelkeket oda, — ahol az ember csak jó tud lenni, a buzgósság szárnyain fel — az ég felé.

Ünnepi beszédet bent a templomban *Juhász László* ujonnan választott hanvai lelkész mondott, lekötve a hívők figyelmét nagyszabású, gazdag tartalmú és képekben is gazdag beszédével.

Az udvaron — a templomba be nem férő közönség előtt — *Deési Sándor* lelkész prédikált, ihletet keltve remek szóinká beszédével.

Urvacsorát osztottak: *Vatthay László* rimaszécsi és *Ablonczy Pál* keleméri lelkészek.

Keresztelést végzett: *Réz László* roznyói lelkész. Új házaspárt eskettett: *Buzý Márton* kövecsesi lelkész.

Fenséges eszmék, nemes gondolatok hangzottak el a felkent ajakokról, épülésére az igaz híveknek.

Közben hangzott az ének szépen, összhangzatosan, a *Mares János* lénárdfalvi tanító szakavatott vezetésével, Végül *Dusza János* hanvai lelkész adta elő a templom építésének történetét, kiemelve a hívek áldozatkészségét, amely szerint minden idegen segítség nélkül emelték fel templomukat, sőt önkéntes adakozás folytán 8000 koronán felül adtak össze, felszerelésre pedig több mint 1000 koronát ajándékoztak egyes buzgó hívek. Az egész építés mintegy 38 ezer koronába került.

Kiemelte *Mares János* lénárdfalvi tanító különös ügybuzgalmát a templomépítés nagy munkájának előkészítésében s valóságra hozásában, aki a népnek igazi tanítója, példája, vezetője a jóban; s akinek működése igazi áldás a népre, a mely közt működik.

Méltányolta *Hermaly Lajos* tervező és *Lenkey György* építő építészek gondos munkásságát, akiknek köszönhető, hogy ily szép kivitelben s szolid alapon áll az új Isten háza.

A felszentelési aktus 1/2 órákor ért véget, ami után 150 terítékű ebédet találtak az iskola helyiségében.

A fehér asztali ünnepség is derült, kellemes és felemelő hangulatban folyt le. A szebbnél-szebb toasztok nagy lelki gyönyörűségére volt a résztvevőknek, az igazán pompás és szíves ellátás mellett.

Toasztokat mondtak:

Dusza János a távollevő püspökre és *Csabay Pál* esperesre; *Putnoky Mór* országgy. képviselő a lénárdfalvi egyháza és előjáróságára, *Juhász László* az ünnepség rendezőit, a templomépítés igazi megvalósítóit: *Dusza János* lelkészt és *Mares János* tanítót köszöntötte fel.

Csabay Pál esperes az egyházmegye, különösen az ünnepben működő papokat éltette;

Vatthay László az esperes és esperesnéért emelt poharat;

Kathona Géza a hölgyeket éltette;

Réz László a helybeli tanítónét, aki főrészes a rendezésben;

Csizy Bála *Putnoki Mór* országgyűlési képviselőre emelte poharát, *Váry László* pedig az építőmesterekre; *Litkey György* *Fekete Nándor*t, a tanítóságért sokat áldozott tiszt, egyesületi tagot éltette. *Buzý Márton* a tanítóságot, *Szombathy László* pedig a papságot köszöntötték fel.

Teríték bontás után tánczra kelt az ifjuság, amelynek csak a hajnali órákban szakadt vége.

Mindvégig ott volt az ünnepség két éltető lelke az egyháznak két nemes lelkű vezetője: *Dusza János* lelkész és *Mares János* tanító.

Tapintatosság, szíves előzékenység, fáradhatatlan buzgólkodás a jó rend fenntartásában s a vendégek ott honosságának megteremtésében, igazán kiváló érdemük Nekik köszönhető, hogy a nagy sokadalomban sehol egy elégedetlen panaszszó, egy helytelen cselekedet, mely a szép ünnepi összhangot zavarta volna, nem történt. Nekik, hogy a százföldi jövő, sokrészt ismeret-

len vendégek teljes csatlakozással, fesztelentül, testvéri szeretet közt kitűnő módon jól mulattak.

Dusza János lelkész a templom története keretében a maga működéséről szerényen hallgatott. De jól tudjuk, hogy az ő hatalmas szervező ereje, tapintatos eljárása, s szívós, nagy, kitartó munkálkodása kellett ahhoz, hogy az ige testté váljék. A hívek kegyelete, hálája méltán illeti.

A lénárdfalvi hívek büszkének lehetnek az elért sikerre, mert az az ő jóra valósságukat hirdeti.

Mert ahol ad hitélet oly erőt, hogy ily áldozatra kész, ott virágzik az erkölcs, amely talpköve minden jólétnek, s az ily község jobb és jobb jövőjében bizva remélhetünk.

— a — a.

Hírek és vegyesek.

Vármegyénk a pusztaszteri ünnepélyen.

A folyó hó 15-ikén Pusztaszteren megtartott országos „Árpád”-ünnepélyen a vármegyét, az alispán megbízásából *Komáromy István* vármegyei aljegyző, tb. főszolgabíró képviselte, ki az emlékre a vármegye nevében köszörült helyezte.

Magas vendégek Balogon. Folyó hó 20-án dr. *Simay, Coburg Pülöp* hercegi udvari tanácsosa, *Wolfenau Wolf* Károly cs. és kir. udvari titkár és egy udvari jegyző Balogon jártak, hogy a hercegi hitbizomány kezelését megvizsgálják. A magas vendégeket *Marikovsky Géza* uradalmi főintéző és *Császkóczy Károly* erdőmester kalauzolták.

Küldöttség. Dr. *Csermák Sándor* dobsinai városi polgármester vezetése alatt egy tíz tagból álló küldöttség tisztelettel folyó hó 19-én *Fáy Gyula* fő- és *Bornemissa László* alispánál. — A küldöttség fő- és alispánunkat arra kérte, hogy a dobsina—poprádi vasut kiépítését támogassák. Mint értesülünk, ez ügyben nagyobb szabású érdekeltségi gyűlés lesz október 3-án a vármegyeházán.

Új járásorvos. A nagyrőcei járásban megüresedett tj. járási orvosi állásra főispánunk dr. *Lányi Tivadar* Torontálmegye csősztelki körorvost nevezte ki. A kinevezett járásorvos a hivatalos esküt folyó hó 2-án tette le *Bornemissa László* alispán kezébe.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 23-án hétfőn d. e. 9 órákor közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya az 1908-ik évi költségelőirányzat. A városi képviselők nyomtatásban megkapták a költségvetést, melyből hű képet nyerünk a város vagyoni viszonyairól. A költségelőirányzat mérlege ez: a) Szükséglet 237799 kor. 22 f., b) Fedezetel 192286 kor. 08 f. Hiány: 45513 kor. 14 f. Ennek fedezetére szolgálna 103840 kor. 38 f. állami adó után 43% községi pótdó: 44651 kor. 36 f. és 6155 kor. 59 f. földadó után 14%-os mezződor bérpótadó 861 kor. 78 f. Összesen: 45513 kor. 14 f. — A részletezést a közgyűlésről szóló referáda keretében közöljük. Egyébként a költségvetésről lapunk első cikkében is van szó.

Orvos-gyógyszerész gyűlés. A megyei orvosgyűlés és gyógyszerész egyesület folyó hó 24-ikén kedden Csetneken tartja gyűlését. A résztvevők megjelenésüket dr. *Kengyel János* urral szíveskedjenek tudatni.

Kinevezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Kiss Márton* és *Tahy Zuzsanna* okl. tanítót illetve tanítónt a garamkohói, *Bartucz Ferencz* okl. tanító a garamszécsi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá kinevezte.

A pénzügyminiszter az igali m. kir. adóhivatalhoz *Ströcker József* nagyrőcei adóhivatali ellenőrt pénztárnokká nevezte ki.

Az igazságügyminiszter *Maklary Dániel* roznyói kir. járásbírói joggyakornokot a soproni kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Egyházi hírek. Sipeki *Balás Lajos* megyei püspök a napokban adta ki XI. számú körlevelét, melyből különösen kiemelendő a római szentszéknek két dekretuma, s az elemi iskolába iratkozó tanulók keresztlevelére vonatkozó rendelet. A körlevél személyi híreket végződik, mely szerint *Vajda Gyula* rimaszombati hitoktató Bírásra helyezett át adminisztrátori minőségben, *Horváth Bálint* pedig Szentsimonba és *Bencsik Sándor* Rimaszombatba helyeztettek segédlelkészi, illetve hitoktatói minőségben.

Ag. ev. kerületi nagygyűlés. A tiszánineni ág. ev. egyház-kerület folyó hó 20—21-én tartotta nagygyűlését *Miskolczon*. — A gyűlésen városunkból *Gyürky Pál* főesperes, *Medveczky Sándor* kir. közigyűző, *Cseh István* kir. törvényszéki bíró és *Loysch Ödön* főgimnáziumi igazgató vettek részt.

Kitüntetés. *Fadlallah El Hedad* Mihály alezredes, babilnai ménes parancsnoknak — kit városunk és megyénk közönsége régóta ismer — 50 éves szolgálata alkalmából a király a Ferencz József-rend középkeresztjé adományozta.

Kinevezés. A budapesti m. kir. tudományegyetem quaestorai hivatalához ellenőrré R. *Vozary Gyula* tanár, — ki városunkban a helybeli főgimnáziumnál sokáig működött — neveztetett ki.

Magyar név. *Hujber József* rimaszombati lakos, ág. evang. kántor-tanító a saját és kiskoru *József, István* és *László* gyermekei vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel *Halász*-ra magyarosította.

Jótekonny hagyomány. A Poloszkón elhunyt *Latinak Rudolf* földbirtokos végrendeletét felbontották, de annak tartalmából csupán a fővárosi lapok értesülései nyomán tudtunk meg egyet mást. Mint olvassuk, ugyanis a hosszú idő óta csendes visszavonultságban élő tisztos öreg ur, ki életében is sokat adományozott iskolái, egyházi és kulturális czélokra, háromszázezer koronát hagyott jótekonnyezélra. Ez értesítés szerint az összegből következő intézmények kapnak 100 000 koronát kap a tiszai ág. ev. egyházkerület oly kikötéssel, hogy 50 000 korona kamataiból az eperjesi jogakadémia, 25 000 korona kamataiból az eperjesi teológia tanárainak fizetése javíttassék 25.000 korona kamatai felett pedig szabadon rendelkezék. 100 000 koronát kap a Gömörvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület. Nagyobb adományokban részesültek még: 20 000 koronával a József főherceg Szanatórium, 10 000 koronával a vaskői ev. egyház, 10—10 000 koronával a jolsvai siketnéma-intézet és a Nagyrőcén tervezett fiuinternátus 5—5000 koronával a roznyói ev. leányiskola és árvaház.

Állami tisztviselők fizetésének végleges rendezése ügyében f. hó 22-23 án Szegeden kongresszust tart az állami tisztviselők országos szövetsége. Ezen városunkból Szombath György kir. pénzügyigazgató helyettes, Jagan Gusztáv pénzügyi számvizsgáló s Istók József adóhivatali ellenőr, az adóhivatalok kiküldöttje vesz részt.

Az esküdtárszéki főtárgyalások október 7-től 9-ig fognak tartatni.
Október 7-én Gyilkosság bűntettével vádolt Lovics József 27 éves garamszécsi lakos felett ítélni kell, ki folyó évi május 19-től vizsgálati fogságban van azért, mert apósát, Tokár Mihályt f. évi május 18-án, Garamszécsen egy fejsze élével hátulról leütötte úgy, hogy annak következtében az nyomban meghalt.

Október 8-án Gyujtogatás bűntettével vádolt Mrás Mihályné szül. Balázs Zuzsánna, 48 éves kisveszverési lakos fog az esküdtbíróság előtt állani. Ő f. évi június 22-től vizsgálati fogságban van azért, mert Kisveszverésen, f. évi június 20-án, délután 1-2 óra között, megelőzően a tulajdonát képezett, de árverés útján dr. Gott-hilf Mihály által megvett lakóházat, a mikor abban emberek tartózkodtak, szándékosan meggyújtotta, minek következtében úgy az, valamint a szomszéd házak is leégtek.

Október 9-én Szándékos emberölés bűntette miatt vonják kérdőre Ganaj Jánosné szül. Svecz Mária 23 éves vizesréti lakost, ki augusztus 1-től van vizsgálati fogságban azért, mert férje rosz bánásmódja miatti elkeseredésében 2 éves leánygyermekét július 30-án Vizesréten a folyóba dobta, minek következtében az megfulladt. A gyermeket csak f. évi augusztus 26-án találták meg és augusztus 27-én boncolták Vizesréten.

Jolsva lakbér-osztálya. Jolsva rt. város ez ideig a 9-ik katonai lakbér osztályba volt sorozva. Meny-nyiben azonban a lakbérek itt is emelkedtek a m. kir. honvédelmi minisztérium a 8-ik lakbér osztályba sorozta.

Agarászverseny. Gömörvármegyei Agarász Egyesület f. év október hó 3-án és következő napjain a dobri területen Agarászversenyt rendez. A verseny rendje a következő: Bírák: Hámos Aladár, Putnoky Mór, Farkas Zoltán és Fay Antal urak Gyepvezér: Szakall István ur. Versenydíjak: I. sőnek 300 kor. körüli billi kom; II. kinek a nevezési díjak fele. Nevezési díjak a Gömörvármegyei Agarász társulat részvényes tagjai részére 10 kor., nem tagok részére és díjazott agarért 20 kor. Nevezni lehet f. év október hó 2-án este 10 óráig az egyesület titkárnál (Rimaszombat, megyebáza, főispáni titkári hivatal) a verseny alkalmára az „Országos Agarász-Szövetség” versenyszabályai irányadók. Indulás a versenyre Rimaszombathól a verseny napján reggel 8 órakor s találkozás a más irányból érkezőkkel a dobri kocsmanál 9 órakor. A versenyt megelőző nap ismerkedési estély lesz Rimaszombatban a Tompa-szállodában. Az agarászatot okt. hó 3-án este társas-vacsora fogja a rimaszombati kaszinóban követni. A verseny iránt nagy az érdeklődés és előreláthatólag jól fog sikerülni.

Szerencsétlen feldőlés. Blahota József gazda f. hó 16-ikán Páltalváról takarmányt fuvarozott a városba s a vásártérnél a szembe jövő vásárosok szekerétől a ló megijedt s az árokba fordult a szekér. A gazdának esésközben eltört a lába. Beszállították a kórházba.

Névnap megváltásul a „Napközi Othon” e czimen kezelt alapítványára Ratkó Margit 10 koronát adott. Fogadja érte ez uton is a Nőegyesület köszönetét.

Beleesett a jégverembe Horgony Lajosné napszámosnő Putnokon dolgozott Róth Jakab kocsmanál. Közben a jégverembe küldték s amikor annak lépcsőjére lépett a korhadt deszka eltört alatta s beleesett a jégverembe. Őszetörte karját, lábát és a fejét. Most a miskolci „Ezsbet” kórházban ápolják.

Megógott ember. Halálos égési sebeket szenvedett f. hó 17-ikén Lénártfalván Novák András 47 éves kisbirtokos. Még nem tudható bizonyossággal, hogy gyuladt meg a szegény ember ruhája, valószínűleg a gyufa gyult meg zsebében, mikor Lénártfalván az állásban lefeküdt. Mire eloltották a tüzet, már súlyos égési sebeket szenvedett a szerencsétlen ember, kit behoztak a kórházba, de másnap 18-ikán reggel meghalt.

Szerkesztői üzenet.

Telek A. Sándor, Helyben. Temetőben... ez verse a legközelebbi számban közölve lesz — Igen sikerült ügyes költemény.

Nyilttér. *)

Tisztelettel értesitem ügyfeleimet, hogy
ügyvédi irodámat

Szalay Sándor asztalos mesternek — **Andrássy-út 7. szám alatt** — utonnan épült házába helyeztem át. Rimaszombat, 1907. szeptember hó 15-én.

Tisztelettel:
Dr. Hennyey László, ügyvéd
*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

ELADÓ KOCSIK.

Dr. Dienes Gyula putnoki ügyvéd tulajdonát képező: egy **félfedeles hintó**, egy **feyton** és egy **szaladozó-kocsi** jutányos áron eladó. Mind eme kocsi a legjobb állapotban vannak és venni szándékozóknak bármikor megtekinthetik azt Putnokon. **Dr. Dienes Gyula** házában, hol bővebb felvilágosítás is nyerhető 1-*

Azonnal kiadó

ügyvédi irodának nagyon alkalmas helyiség.
Eladó körülbelül **100 mmázsas jég.** Bővebb értesítést a „**Tompa**” szállodában nyerhetni. 4-2

Kiadó lakás.

Széchy-utca 1. szám alatt, a posta-épület udvari része, mely két szoba, 1 külön-szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségekből áll. **1807. november 1-től** bérbeadó. **Értekezhetni:** a Gömörmegyei Takarékpénztár- és Hitelbanknál. 1-3

Hirdetmény.

A Tornaljai Takarékpénztár közhírré teszi, hogy **1907. október hó 1-5** napjától a betétek után az alábbi kimutatás szerint fizet, a kölcsönök után pedig szed kamatot.

I Betéteknél:

a) Ideiglenes betétek után 3⁰/₁₀₀
b) 5000 koronáig 3³/₁₀₀
c) 5000 koronán felül 20000 koronáig 4¹/₁₀₀
d) 20000 koronán felül 4³/₁₀₀

II. Kölcsönöknél:

Váltóknál: a) 5000 koronáig 8⁰/₁₀₀
b) 5000 koronától 10000 koronáig 7¹/₂⁰/₁₀₀
c) 10000 koronán felül 7⁰/₁₀₀

1. Nyílt hiteleknel 7⁰/₁₀₀
2. Jelzálogkölcsönök 600 koronáig 7⁰/₁₀₀
3. „ 600 koronán felül 6¹/₂⁰/₁₀₀

Tornalja, 1907. szeptember 17

a „Tornaljai Takarékpénztár” Igazgatósága.

A putnoki fürdőt

mely igen szép völgyes helyen, közel a városhoz, a szőlőkörnyezve nagy területen fekszik, — minden hozzátartozandó épületeivel és berendezésével, valamint a közvetlen szomszédságában fekvő 1074 négyszögöl területű, nemes szőlőfajokkal az 1901. évben beültetett és szépen gondozott

szőlővel,

mely az elmúlt évben is már 15 hekt. finom bort adott; terméssel, présel, kádak- és egyéb edényekkel, a tulajdonos — előre haladott kora miatt — szabad kézből örök áron együtt vagy külön külön is eladja. — Venni szándékozóknak felvilágosítást nyerhetnek Putnokon a tulajdonos **Tóth Páltól**, ugyanzintén Rimaszombatban a lap kiadóhivatalában is. 1-*

Hirdetmény.

2855 sz. **Beretke** község telekkönyvének birtokszabályozás következtében foganatosított átalakítása az 1907. évi 1520 sz. igazságügyminiszteri rendelet következtében kiegészítették, s az eljárás keretében bevont 1187 régi, 638 új helyrajzi számú „Herény pusztá” nevű ingatlanról elkészített tervezet hitelesítésére határnapul **1907. évi október hó 20-ik napjának** délutáni 3 órája Beretke községbe a helyszínére kitűzetik, mely határnapon a jelzett ingatlanra nézve a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzése végett az 1886 XXIX., 1889. XXXVIII., 1891. XVI. és 1892. XXIX. törvény-cikkeiben szabályozott eljárás az idézett törvény-cikke határozmányai értelmében ugyanazon határidőben foganatosítatik.

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, a kik fenti ingatlanra vonatkozólag a teleknyelvezetben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a teleknyelvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik fent jelzett ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de teleknyelvi bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886 XXIX. t. cz. 15-18. és az 1889 XXXVIII t. cz. 5, 6, 7 és 9. §§ ai értelmében szükséges adatokat megszereznii iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó teleknyelvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szívesen ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek.

Kir. Járásbíróság mint teleknyelvi hatóság Tornalján, 1907. szeptember hó 10-én.

Feledy, kir. járásbíró.

Kiadó uri lakás és bolt eladó házak.

Andrássy utca első számú házban földszint, egy szép, egészséges uri lakás mellékhelyiségekkel és két bolt **fűszerkereskedés és tőzsde**nek igen alkalmas, azonnal bérbe vehetők, de esetleg az **egész ház örök áron is megvehető.** —

Ugyanzintén Kossuth utca 41. számú ház szép udvarral és rendezett kerttel eladó. — Venni vagy bérelni kívánók értekezhetnek **Andrási László fényképésznel.** 1-*

Lópokróc és gyapjútakarók.

A **Ratkói ipari hitelszövetkezet**, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe Ratkón. a szöv. kezet szőresapó felátága által készült **lópokróc és gyapjútakarókat.** **Az igazgatóság.** 6-*

A putnoki takarékpénztár r.-társaság

folyó évi október hó 1-től további intézkedésig, az állandóan (legalább egy évi időtartamra) elhelyezett betétek után:

1-400 koronáig 4⁰/₁₀₀
400-4000 koronáig 4¹/₂⁰/₁₀₀
4000-10000 koronáig 5⁰/₁₀₀
10000 koronánál nagyobb összegek után 5¹/₄⁰/₁₀₀ netto kamatot térít meg.

1-3 **Az igazgatóság.**

Lakás Cserencsényben.

Cserencsény községben, — közel a vasuti feltételek megállóhoz — egy három szobás, konyha, éléskamra, gazdasági épület egy holdas gyümölcsös és konyhakert, külön udvartól álló csinos lakás azonnal bérbeadó. — Értekezhetni lehet a tulajdonos: **Kovács András tanítóval.** Nyugdíjasok vagy falura vágók, egészséges, száraz új lakást kaphatnak olcsó bérért. 1-*

Árverési hirdetmény.

Kövi község képviselőtestületének 1907. évi augusztus hó 18-án tartott közgyűlési határozatából kifolyólag ezennel közhírré tesz meg Kövi község házában **1907. évi október hó 10-ik napján** délelőtt 9 órára kitűzött árverésen az alább felsorolt községi épületek 1908. évi január hó 1-től hasznosbérbe fognak adni:

1. Kövi község külterületén fekvő 14 hrsz. alatt lévő **vendégszálló** és italmérsi helyiség, kikiáltási ár 800 korona, bérlet 3 év.

2. Kövi község külterületén fekvő „**Alsó malom**” henger nélkül, a hozzátartozó melléképületekkel, kikiáltási ár 300 korona, bérlet 6 év.

3. Kövi község külterületén fekvő „**Felső malom**” a hozzátartozó melléképületekkel, hengerrel ellátva, kikiáltási ár 1000 korona, bérlet 6 év.

Zárt ajánlatok 10% bánatpénzzel ellátva elfogadtnak Árverési feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. A képviselőtestület fentartja magának azon jogot, hogy az árverés közl. még nagyobb ajánlat esetén is szabadon választhat.

Kövi, 1907. szeptember 6

A képviselőtestület megbízásából:

2-2 **Szoboszlay Sándor,** körjegyző.

Cserépkályhák.

Kitűnő tűzálló cserépkályhák, — **porosz rendszerű**, belső szerkezettel; — kaphatók a **rimaszombati agyagipar műhelyben.**

Ugyanott gömörmegyei fiuk **tanulóul** kerestetnek

2-3 **Katona István.**

Hirdetmény.

671 sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíróság 1907. évi Sp. III. 131. számú végzése következtében **Institútorix Endre** ügyvéd által képviselt **Nyustyai Takarékpénztár** javára **Suha Pál Sandrovia, Hulyuk Györgv és Hulyuk Pál** ellen 257 korona s jár. erejéig 1907. évi augusztus hó 29-én foganatosított biztosítási végrehajtás után le- és felülfoglat és 740 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, juhok, széna stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróság 1907. évi V. 525. számú végzése folytán 257 korona tőkekövetelés, ennek 1906. évi december hó 8 napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 82 kor. 25 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Fűrészren a bíró házában leendő eszközzésére **1907. évi szeptember hó 28-ik napjának** délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény-cikk 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénylőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombat, 1907. évi szept. hó 12-én.

Gasko, kir. bir. végrehajtó.